

REGIONALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSK

RDOŚ-Gd-WOO.4221.180.2022.AM.6.
/za dowodem doręczenia/

Gdańsk, dnia 14.06.2023 r.

POSTANOWIENIE

Na podstawie:

- art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.),
- art. 77 ust. 1 pkt 1, art. 77 ust. 3, 4 i 7 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094), dalej „ustawa ooś”;
- § 3 ust. 1 pkt 54 lit a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.),

na wniosek Wójta Gminy Chojnice, znak: RSiGN.6220.28.9.2021 z dnia 10.11.2022 r. oraz po zapoznaniu się z raportem o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, dla przedsięwzięcia pn. „Budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy 2 MW wraz z towarzyszącą infrastrukturą, zlokalizowanej na działce o numerze ewidencyjnym 154/12 obręb ewidencyjny Lotyń (nr 0014), gm. Chojnice”; opracowanie Patryk Rakowski, 21.10.2022 r. wraz z uzupełnieniem (zwanym dalej „raportem ooś”);

p o s t a n a w i a m

uzgodnić realizację przedsięwzięcia pn.: „**Budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy 2 MW wraz z towarzyszącą infrastrukturą, zlokalizowanej na działce o numerze ewidencyjnym 154/12, obręb ewidencyjny Lotyń (nr 0014), gm. Chojnice**” oraz określić następujące warunki tej realizacji:

I. Na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia podjąć następujące działania:

1. prace prowadzić poza okresem rozrodu i migracji płazów, tj. poza okresem od 1 marca do 30 czerwca; dopuszcza się prowadzenie prac w ww. okresie po wykluczeniu przez specjalistę herpetologa migracji i rozrodu płazów, co należy potwierdzić odpowiednim wpisem w dokumentacji budowlanej;
2. prace w ramach realizacji przedsięwzięcia, prowadzić poza okresem lęgowym ptaków, tj. poza okresem od 1 marca do 31 sierpnia;
3. na etapie eksploatacji pielęgnację powierzchni trawiastej prowadzić nie wcześniej niż po 31 sierpnia. Dopuszcza się pielęgnację po 1 lipca, jednak musi to być poprzedzone wizją terenową, wykonaną przez specjalistę ornitologa, stwierdzającą brak występowania na przedmiotowym

terenie czynnych gniazd ptaków (z jajami lub pisklętami). Wyniki wizji należy odpowiednio udokumentować wpisem w dokumentacji farmy;

4. powierzchnię gruntu pod panelami pozostawić biologicznie czynną, a więc urządzoną w sposób zapewniający naturalną vegetację;
5. po wybudowaniu elektrowni teren należy pozostawić do naturalnej sukcesji lub obsiać mieszanką traw i roślin zielnych właściwych siedliskowo;
6. podczas prowadzenia wykopów zabezpieczyć plac robót płótkiem z siatki herpetologicznej przed przedostaniem się do wykopów małych zwierząt; codziennie przed rozpoczęciem prac przeprowadzać kontrolę wykopów; uwięzione zwierzęta niezwłocznie przenieść poza teren objęty pracami, na właściwe dla nich siedlisko; przenoszenie prowadzić pod nadzorem przyrodnika oraz przy użyciu rękawiczek ochronnych; używany do tego sprzęt dezynfekować, prace prowadzone pod nadzorem przyrodniczym należy potwierdzić wpisem w dokumentacji budowlanej;
7. wszystkie drzewa i krzewy, znajdujące się w zasięgu oddziaływania inwestycji przeznaczone do adaptacji, zabezpieczyć na czas budowy przed mechanicznym uszkodzeniem, np. poprzez zastosowanie rur drenarskich/opon bądź mat słomianych do okrycia pnia i odeskowanie, którego wysokość w zależności od pokroju drzewa powinna wynosić 1,5-2 m; w przypadku występowania na drzewach plech chronionych gatunków porostów odeskowanie zastąpić siatkami okalającymi pień drzewa tak, aby nie uszkodzić stanowisk porostów. Ewentualne obłamane gałęzie natychmiast przycinać i miejsca uszkodzone zabezpieczać środkami zapobiegającymi rozwojowi patogenów. Krzewy, które mają być zachowane wygrodzić, wykonać obudowę z desek do wysokości określonej indywidualnie dla każdego krzewu;
8. wyposażyć plac budowy w sorbenty do ograniczania i usuwania ewentualnych rozlewów olejowych;
9. prace budowlane będące źródłem hałasu prowadzić wyłącznie w porze dziennej (6.00-22.00);
10. powierzchnię trawiastą w granicach terenu funkcyjnego utrzymywać z wykorzystaniem narzędzi do koszenia, bez stosowania nawozów, herbicydów i pestycydów; dopuszczalne jest wykorzystanie mniejszych zwierząt (tj. owiec, gęsi) do utrzymania odpowiedniej wysokości traw;
11. do mycia paneli używać wyłącznie czystej wody;
12. pod panelami pozostawić powierzchnię czynną biologicznie;
13. do nasadzeń wykorzystywać gatunki roślin rodzimych geograficznie i siedliskowo, w tym kwitnących i miododajnych.

II. Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w projekcie – dokumentacji wymaganej do uzyskania decyzji umożliwiającej realizację przedsięwzięcia:

1. stosować panele fotowoltaiczne o właściwościach antyrefleksyjnych lub powłoki antyrefleksyjne na panelach w celu ograniczenia imitacji powierzchni lustra wody oraz ewentualnej możliwości oślepienia ptaków;
2. zaprojektować transformator typu suchego (bezołejowego) lub w przypadku transformatora olejowego stację transformatora wyposażyć w szczelną misę olejową, mogącą pomieścić całość zgromadzonego w transformatorze oleju;
3. w ogrodzeniu planowanej inwestycji pozostawić min. 20 cm wolną przestrzeń nad gruntem, umożliwiającą przedostawanie się małym i średnim zwierzętom na i z terenu zajętego przez przedmiotową inwestycję;
4. zaprojektować instalację paneli fotowoltaicznych wraz ze stelażem do wysokości nie przekraczającej 4,5 m;
5. z obszaru zabudowy farmy wyłączyć zadrzewienia i krzewy, które znajdują się na terenie działki.

III. Stanowisko w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na budowę przedmiotowej inwestycji:

Tutejszy organ nie stwierdza potrzeby przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko. Informacje zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko są wystarczające do określenia uwarunkowań do projektu budowlanego.

Powyższe nie wyklucza przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w przypadku:

- złożenia do organu właściwego do wydania decyzji (o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18 ustawy o oś) wniosku podmiotu planującego podjęcie realizacji inwestycji,
- jeżeli organ właściwy do wydania ww. decyzji stwierdzi, że we wniosku o wydanie decyzji zostały dokonane zmiany w stosunku do wymagań określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;

IV. Stanowisko w sprawie transgranicznego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko:

W związku z rodzajem i lokalizacją przedsięwzięcia, wykluczona jest możliwość oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na obszary położone poza granicami Polski zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji. Tut. organ nie znajduje więc przesłanek do przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym.

U z a s a d n i e

Wójt Gminy Chojnice, w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia pn. „Budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy 2 MW wraz z towarzyszącą infrastrukturą, zlokalizowanej na działce o numerze ewidencyjnym 154/12, obręb ewidencyjny Lotyń (nr 0014), gm. Chojnice”, w dniu 18.11.2022 r. wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z wnioskiem znak: RŚiGN.6220.28.9.2021 z dnia 10.11.2022 r. o uzgodnienie warunków jego realizacji. Do wystąpienia o uzgodnienie załączony został raport o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia jw.

Planowana inwestycja znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009.

Z uwagi na braki w dokumentacji tut. organ pismem znak RDOŚ-Gd-WOO.4221.180.2022.AM.4 z dnia 13.02.2023 r. wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia raportu. Wójt Gminy Chojnice pismem znak: RŚiGN.6220.28.12.2021 z dnia 17.03.2023 r. złożył uzupełnienie do dokumentacji.

Przedsięwzięcie objęte ww. wnioskiem zgodnie z § 3 ust. 1 pkt. 54 a) ww. rozporządzenia jest kwalifikowane jako „zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy”. W związku z tym realizacja ww. przedsięwzięcia wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane zostanie na terenie działki nr 154/12 obręb Lotyń, gminy Chojnice, w województwie pomorskim. Całkowita powierzchnia nieruchomości, na której

planowane jest przedsięwzięcie wynosi ok. 5 ha, z czego łączna powierzchnia wykorzystana pod planowaną farmę wyniesie do 3,30 ha. Planowana inwestycja zostanie usytuowana na gruntach ornych (RVI). Realizacja farmy fotowoltaicznej nie wiąże się z wycinką drzew oraz krzewów. Dla przedmiotowego terenu brak jest miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Najbliżej położony teren zabudowy mieszkaniowej podlegającej ochronie akustycznej znajduje się w odległości ok. 30 m od granicy działki nr 154/12. Odległość od stacji transformatorowej do najbliższej zabudowy mieszkaniowej wyniesie ok. 160 m.

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie farmy fotowoltaicznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Inwestycja ma na celu instalację paneli fotowoltaicznych oraz produkcję energii elektrycznej z odnawialnego źródła jakim jest energia słoneczna.

Planowaną elektrownie fotowoltaiczną o mocy do 2 MW, tworzyć będą:

➤ Urządzenia infrastruktury technicznej:

- panele fotowoltaiczne – służą do konwersji energii słonecznej na prąd stały (DC – direct current). Planowana moc jednego panelu ma wynosić od 360 Wp i więcej. W przypadku budowy farmy o mocy do 2 MW ilość zainstalowanych paneli wyniesie 5555 sztuk. Bardzo szybki rozwój technologii fotowoltaicznej nie wyklucza zastosowania paneli o większej mocy,
- falowniki – urządzenia służące do przetwarzania prądu stałego (DC) wytwarzanego przez panele fotowoltaiczne na prąd zmienny (AC – alternating current). Na instalację planuje się zastosowanie od 1 do 50 falowników. Ostateczne rozwiązania, ze względu na bardzo szybki rozwój branży fotowoltaicznej, zostaną określone w projekcie budowlanym. Na planie zabudowy wybrano wariant 20 szt. falowników w celu zobrazowania sposobu i miejsca ich montażu,
- kable solarne (DC) oraz kable elektroenergetyczne niskiego i średniego napięcia (AC),
- przyłącze elektroenergetyczne – połączenie elektrowni fotowoltaicznych poprzez stacje transformatorowe z istniejącą infrastrukturą energetyczną;

➤ Elementy budowlane urządzeń technicznych:

- konstrukcja mocująca – stelaż wykonany z ognioowo ocynkowanej stali, aluminiowych belek nośnych oraz elementów ze stali posadowiony zostanie ok. 0,5 m od poziomu terenu. Całkowita wysokość konstrukcji wsporczej wraz z panelami fotowoltaicznymi wyniesie do 4,5 metrów nad poziomem terenu;

➤ Pozostała infrastruktura towarzysząca:

- kontenerowa stacja transformatorowa – bezobsługowa, zamykana na klucz, bez dostępu osób nieuprawnionych, z obudową stosowaną w energetyce chroniącą przed porażeniem prądem elektrycznym ludzi i zwierzęta, z transformatorem olejowym lub suchym, rozdzielnią oraz niezbędnymi układami pomiarowo-rozliczeniowymi i zabezpieczającymi. Wszelkie prace przy budowie i eksploatacji wykonywane będą przez specjalistyczną firmę posiadającą odpowiednie uprawnienia elektryczne i budowlane.

Parametry techniczne planowanego do zastosowania transformatora:

- moc znamionowa transformatora – do 2000 kVA,
- napięcie znamionowe pierwotne – 0,42 kV,
- napięcie znamionowe wtórne – 15,75 kV,
- inne niezbędne elementy infrastruktury związane z budową i eksploatacją farmy fotowoltaicznej – siatka ogradzająca o wys. ok. 2,0 m, monitoring oraz ewentualnie instalacja odgromowa,
- drogi wewnętrzne, nieutwardzone – ok. 4 metrowe pasy wyznaczone od granic terenu przeznaczonego pod inwestycję.

Wszystkie elementy składowe instalacji PV wykorzystywane podczas realizacji inwestycji dostarczane będą na miejsce samochodami dostawczymi z wykorzystaniem dróg publicznych. Dostarczone komponenty będą gotowe do montażu – nie jest wymagana jakakolwiek obróbka, cięcie. Konstrukcja wsporcza przy pomocy palownicy/wiertni zostanie posadowiona w gruncie. Podczas prac montażowych na terenie inwestycji do stabilizacji gruntu oraz rozwożenia elementów składowych instalacji PV wykorzystywane będą: palownica, ubijaki wibracyjne, wózki widłowe oraz samochody do 3,5 tony. Panele fotowoltaiczne montowane będą na stelażach mocujących. Poszczególne panele połączone będą ze sobą kablami solarnymi stałoprądowymi tworzącymi łańcuchy (stringi), przymocowanymi do stalowej konstrukcji nośnej. Każdy łańcuch (string) połączony zostanie z określonym w projekcie energetycznym falownikiem napięcia DC/AC za pomocą złączek MC4. Następnie falowniki będą połączone ze stacją transformatorową wyposażoną w rozdzielnie, transformator oraz niezbędne układy pomiarowo – rozliczające oraz układy zabezpieczające. Wygenerowana energia elektryczna dostarczana będzie poprzez stację transformatorową oraz dalej podziemną linią kablową SN do punktu wpięcia w sieć dystrybucyjną, określonego w wydanych na późniejszym etapie technicznych warunkach przyłączeniowych. Montaż poszczególnych paneli na konstrukcjach mocujących, połączenia paneli z falownikami oraz połączenia elektryczne dokonane zostaną przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje i uprawnienia elektryczne. W celu swobodnego dostępu do każdego elementu farmy PV, wyznaczony zostanie ciąg komunikacyjny (nieutwardzony) o szerokości 4 m od granic działki przeznaczonej pod inwestycję. W celu zapewnienia bezpieczeństwa osób postronnych oraz ochrony przed wandalizmem cały obszar inwestycji ogrodzony zostanie siatką o wys. ok. 2,0 m oraz wyposażony w system monitorujący.

Działka, na której ma powstać inwestycja, znajduje się w obrębie krajobrazu wiejskiego, który jest typem krajobrazu otwartego i uprawowego (wg. J. Bogdanowskiego). Analizowany obszar oraz jego sąsiedztwo cechuje się pofalowanym ukształtowaniem terenu, pokrytym zielenią śródpolną oraz użytków rolnych. Brak jest wzniesień mogących stanowić punkty widokowe. Krajobraz kulturowy w miejscu, gdzie planowana jest inwestycja, nie jest silnie zantropogenizowany, ponieważ na analizowanym terenie przeważają elementy przyrodnicze. Najbliższe zabudowania znajdują się w odległości ok. 30 m. Zarówno najbliższe jak i pozostałe zabudowania znajdujące się w okolicy działki, na której zaplanowano inwestycję, nie wyróżniają się pod względem form architektonicznych, nie posiadają zdobień ani konstrukcji wyróżniających się dla regionu. Są to zwykłe zabudowania mieszkalne oraz gospodarstwa rolne tworzące krajobraz wiejski. Inwestor planuje nasadzenia drzew i krzewów od strony zabudowań mieszkalnych.

Farma fotowoltaiczna nie posiada cech narzucających się wizualnie dla obserwatorów. Obiekt farmy fotowoltaicznej będzie wysoki na max do 4,5 m i właściwie niewyróżniany z krajobrazu już z niewielkiej odległości (200-300 metrów). Przyczynia się do tego fakt, iż panele fotowoltaiczne są ciemne i montowane na szarym (ocynkowanym) stelażu. Na terenie farmy fotowoltaicznej nie są montowane elementy wysokie ani w jaskrawych barwach. Wszystko to powoduje, że farma widziana z poziomu gruntu stanowi jedną ciemną linię i stapia się z krajobrazem.

Ponadto w celu minimalizacji wpływu na krajobraz planowanej elektrowni fotowoltaicznej, a w szczególności na jego środowisko wizualne, w fazie budowy i eksploatacji możliwe i wskazane jest wprowadzanie środków kompensujących szczególnie w terenach najbliższych inwestycji w celu ich ochrony.

Zgodnie z informacją zawartą w inwentaryzacji przyrodniczej, satanowiąca załącznik do raportu o oś, tuż przy północnej granicy działki znajduje się obniżenie terenu z niewielkim zbiornikiem astatycznym. W związku z powyższym tuż organ, kierując się zasadą przezorności, zalecił podczas prowadzenia wykopów zabezpieczenie placu robót płotkiem z siatki

herpetologicznej przed przedostaniem się do nich małych zwierząt, codzienną kontrolę wykopów przed przystąpieniem do dalszych prac, prowadzenie robót poza okresem rozrodu i migracji płazów (tj. poza okresem od 1 marca do 30 czerwca) lub też prowadzenie ich w tym okresie, po wykluczeniu przez specjalistę herpetologa migracji i rozrodu płazów.

W przypadku uwięzienia w wykopach zwierząt - należy je niezwłocznie przenosić poza teren pracami, na właściwe dla nich siedlisko. Przenoszenie należy prowadzić pod nadzorem przyrodnika. Dodatkowo, z uwagi na wyniki najnowszych badań przeprowadzonych m.in. przez naukowców z Uniwersytetu Jagiellońskiego w latach 2018-2019, które potwierdzają występowanie w populacjach płazów w Polsce pasożyta *Batrachochytrium dendrobatidis*, prace terenowe z tą grupą zwierząt należy prowadzić przy użyciu rękawiczek ochronnych, a używany do tego sprzęt musi być dezynfekowany.

Teren planowanej inwestycji użytkowany jest w większości jako grunty orne. W sezonie wegetacyjnym stwierdzono tam występowanie upraw owsa. Tutejsze uprawy charakteryzowały się niskim udziałem chwastów, wśród których stwierdzono gatunki takie jak: chaber bławatek *Centaurea cyanus*, fiołek polny *Viola arvensis*, mak piaskowy *Papaver agemone* i farbownik polny *Achusa arvensis*. Poza tym na obrzeżach działki – w okolicy drogi stwierdzono rośliny takie jak: koniczyna łąkowa *Trifolium pratense*, szczaw zwyczajny *Rumex acetosa*, świerzbica polna *Knautia arvensis*, powój polny *Convolvulus arvensis*, pylenieć pospolity *Bretoria incana*, dziurawiec zwyczajny *Hypericum perforatum*, babka zwyczajna *Plantago major*, babka lancetowata *Plantago lanceolata*, krwawnik pospolity *Achillea millifolium*, bylica pospolita *Artemisa vulgaris*.

W okolicy centralnej części działki znajduje się niewielka kępa śródpolnych zadrzewień i krzewów z dębami szypułkowymi *Quercus robur* i brzożami brodawkowatymi *Betula pendula*. Stwierdzono tam ponadto występowanie wilczomleczu *Euphorbia sp.*, przy obniżeniu terenu ze zbiornikiem którym rosną brzozy brodawkowate, niewielkie topole osiki *Populus tremula*, czarny bez *Sambucus nigra* i wierzby szare *Salix cinerea*. Przy zachodniej granicy terenu inwestycji stwierdzono występowanie zadrzewień z sosną zwyczajną *Pinus sylvestris*, brzożą brodawkowatą i dębem szypułkowym. Zgodnie z informacją zawarta w raporcie ooś, realizacja farmy fotowoltaicznej nie wiąże się z wycinką drzew oraz krzewów.

W graniach obszaru planowanej inwestycji nie zinwentaryzowano występowania chronionych siedlisk. Obszar planowanej inwestycji stanowią wyłącznie grunty orne z uprawami zbożowymi. Z terenu inwestycji wyłączono zadrzewienia i krzewy, które znajdują się na terenie działki. Na inwentaryzowanym terenie nie stwierdzono występowania gatunków roślin objętych w Polsce ochroną prawną. Na terenie planowanej inwestycji nie stwierdzono występowania roślin inwazyjnych.

W graniach działki, na której zaplanowano inwestycję nie zinwentaryzowano występowania chronionych gatunków grzybów i porostów.

W trakcie kontroli stwierdzono występowanie chronionych gatunków bezkręgowców: trzmieła ziemnego *Bombus terrestris* i trzmieła kamiennika *Bombus lapidarius*. Stwierdzone gatunki trzmieli objęte są ochroną częściową. W trakcie żadnej z wykonanych kontroli nie stwierdzono występowanie gatunków z Czerwonej listy zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce (Głowaciński 2002). Z rzędu błonkoskrzydłych *Hymenoptera* stwierdzono występowanie trzmieła kamiennika i trzmieła ziemnego. Trzmiel ziemny i trzmiel kamiennik zostały stwierdzone przy zabudowaniach, które występują w sąsiedztwie działki oraz przy zadrzewieniach sosnowych, które występują przy zachodniej granicy badanego obszaru. Z rzędu *Diptera* stwierdzono występowanie łowików *Asilidae sp.* Podczas kontroli terenów w buforze inwestycji stwierdzono pospolite lub stosunkowo licznie i szeroko rozpowszechnione gatunki bezkręgowców z rzędu motyli *Lepidoptera*, jak: latolistek cytrynek *Gonepteryx rhamni*, bielinek rzepik *Pieris rapae*, zorzynek rzeżuchowiec

Anthocharis cardamines, modraszek ikar *Polymmatius icarus*, przestrojnik jurtina *Maniola jurtina*, dostojka latonia *Issoria lathonia*, rusałka admirał *Vanessa atalanta*, rusałka pawik *Aglais io*, rusałka pokrzywnik *Aglais urticae*, rusałka osetnik *Vanessa cardui*, rusałka żałobink *Nymphalis Antiopa*. Motyle spotykano przede wszystkim na łąkach w stumetrowym buforze inwestycji oraz przy zabudowaniach na terenie działki. Z rzędu ważek *Odonata* bezpośrednio na terenie pól uprawnych odnotowano lecichę pospolitą *Orthetrum cancellatum* i szablaka krwistego *Symphetrum sanguineum*. Stwierdzone gatunki ważek są dość liczne i szeroko rozpowszechnione w Polsce. W trakcie kontroli w buforze stwierdzono również występowanie pospolitych gatunków chrząszczy *Coleoptera*: zmięka żółtego *Rhagonycha fulva* i kowala bezskrzydłego *Pyrrhocoris apterus*.

W trakcie kontroli wczesnowiosennych nie stwierdzono obecności płazów w buforze inwestycji. W późniejszym okresie obserwowano natomiast żaby zielone *Pelophylax esculentus complex*, które obserwowano w niewielkim zbiorniku astatycznym, który występuje za północną granicą działki, na której zaplanowano inwestycję. W miejscu tym liczebność żab zielonych oszacowano na 4-6 os. Większe liczebności stwierdzono w sztucznym stawie na terenie działki nr 8/4 obręb Gockowice, która znajduje się na południe od inwentaryzowanego obszaru. W trakcie kontroli nie potwierdzono obecności gadów, lecz możliwe jest występowanie w buforze jaszczurki zwinki *Lacerta agilis* lub jaszczurki żyworodnej *Zootoca vivipara*.

Podczas wszystkich wizyt w terenie, w graniach obszaru działki, na której zaplanowano realizację inwestycji oraz w około stumetrowym buforze stwierdzono występowanie 65 gatunków ptaków z jedenastu rzędów. Podczas kontroli stwierdzono siedem gatunków ptaków, które zostały wymienione na liście w Załączniku I Dyrektywy 79/409/EWG w sprawie w ochrony dzikich ptaków: łabędzia krzykliwego *Cygnus cygnus*, żurawia *Grus grus*, bociana białego *Ciconia ciconia*, błotniaka stawowego *Circus aeruginosus*, lerki *Lullula arborea*, kani rudej *Milvus milvus*, bielika *Haliaeetus albicilla*. Z grupy gatunków *dyrektywowych* w granicach działki możliwe jest gniazdowanie lerki.

Teren inwestycji, jakim są pola uprawne, prawdopodobnie stanowił miejsce gniazdowania dla skowronka *Alauda arvensis* (ok. 3 par w granicach inwestycji). W graniach inwentaryzowanego obszaru miały ponadto miejsce dwie obserwacje śpiewającego samca lerki. Z ptaków gniazdujących na ziemi w sąsiedztwie obszaru inwestycji stwierdzono odżywającego się samca przepiórki *Coturnix coturnix*. W okolicy inwestycji w zadrzewieniach przy zabudowaniach stwierdzono możliwe gniazdowanie gatunków ptaków takich jak: trznadel *Emberiza citrinella*, krętogłów *Jynx torquilla*, bogatka *Parus major*, kapturka *Sylvia atricapilla*, piegża *Curruca curruca*, zaganiacz *Hippolais icterina* i piecuszek *Phylloscopus trochilus*. Na terenie zagajnika brzoźowego oraz przy zabudowaniach zawieszono były dość licznie skrzynki lęgowe dla wróblaków, stąd pomimo braku dziuplastych drzew stwierdzono lęgowe ptaki wróblowe. Podczas kontroli, które wykonano w okresie lęgowym – przy niewielkim zbiorniku astatycznym, który znajduje się na północ od terenu inwestycji stwierdzono występowanie czajki *Vanellus vanellus* i sieweczki rzecznej *Charadrius dubius*. W pobliżu tego zbiornika obserwowano ponadto pokląskwę.

W trakcie kontroli w granicach działki i w jej stumetrowym buforze zaobserwowano przemieszczające się lub żerujące gatunki ssaków: sarnę europejską *Capreolus capreolus*, lisa rudego *Vulpes vulpes*, zając szaraka *Lepus europaeus*. Poza tym stwierdzono tropy borsuka *Meles meles*.

Podczas nasłuchów detektorowych, które wykonano nocą 21 września zarejestrowano głosy echolokacyjne odpowiadające głosom: borowca wielkiego *Nyctalus noctula* i karlika malutkiego *Pipistrellus pipistrellus*. Zgodnie z informacją przekazaną przez właściciela posesji na terenie działki nr 8/4 obręb Gockowice, która sąsiaduje od południa z terenem inwestycji, w przeszłości w zabudowaniach zimowały pojedyncze nietoperze.

Teren badań znajduje się w graniach obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009.

Na etapie opracowania raportu o oddziaływaniu inwestycji na środowisko została przeprowadzona inwentaryzacja przyrodnicza terenu, na którym będzie realizowane zamierzenie. W ramach badania dokonano obserwacji ptaków występujących na terenie inwestycji i w buforze (daty obserwacji rok 2022: 23.02, 11.03, 11.04, 04.05, 19.05, 07.06, 22.06, 30.08, 21.09, 09.10). Odnotowane gatunki stanowiące przedmioty w obszarze Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009: łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus* (przelotny), żuraw *Grus grus* (przelotny i lęgowy, żerujący w buforze), bocian biały *Ciconia ciconia* (przelotny i żerujący w buforze), błotniak stawowy *Circus aeruginosus* (przelotny), lerka *Lullula arborea* (prawdopodobnie lęgowa w pobliżu terenu przedsięwzięcia), kania ruda *Milvus milvus* (przelotny), bielik *Haliaeetus albicilla* (przelotny).

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (aktualizacja: marzec 2022 r.) przedmiotami ochrony w obszarze **Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009** są: brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*, włochatka *Aegolius funereus*, zimorodek *Alcedo atthis*, cyraneczka *Anas crecca*, cyranka *Anas querquedula*, krakwa *Anas strepera*, gęgawa *Anser anser*, czapla siwa *Ardea cinerea*, podgorzałka *Aythya nyroca*, bąk *Botaurus stellaris*, puchacz *Bubo bubo*, gałgół *Bucephala clangula*, lelek *Caprimulgus europaeus*, rybitwa białowąsa *Chlidonias hybridus*, rybitwa czarna *Chlidonias niger*, bocian biały *Ciconia ciconia*, bocian czarny *Ciconia nigra*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, siniak *Columba oenas*, derkacz *Crex crex*, łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*, łabędź niemy *Cygnus olor*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, kszczyk *Gallinago gallinago*, kokoszka *Gallinula chloropus*, żuraw *Grus grus*, bielik *Haliaeetus albicilla*, bączek *Ixobrychus minutus*, lerka *Lullula arborea*, nurogęs *Mergus merganser*, szlachar *Mergus serrator*, kania czarna *Milvus migrans*, kania ruda *Milvus milvus*, pliszka górska *Motacilla cinerea*, rybołów *Pandion haliaetus*, trzmielojad *Pernis apivorus*, kormoran czarny *Phalacrocorax carbo sinensis*, perkoz dwuczuby *Podiceps cristatus*, wodnik *Rallus aquaticus*, rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*, perkozek *Tachybaptus ruficollis*, samotnik *Tringa ochropus* i dudek *Upupa epops*. Zagrożeniami dla obszaru są m.in.: inne typy zabudowy, infrastruktura sportowa i rekreacyjna, sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze, wycinka lasu, osuszanie terenów ujściowych i bagiennych, zabudowa rozproszona, drapieżnictwo, inne rodzaje praktyk leśnych, polowanie, regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych oraz drogi i autostrady.

Dla obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 31 marca 2015 r. (*Dz. Urz. Woj. Pom. z 2015 r., poz. 1161*), zmienionym zarządzeniem z dnia 6 lipca 2022 r. (*Dz. Urz. Woj. Pom. z 2022 r., poz. 2612*) został ustanowiony plan zadań ochronnych.

Poniżej przedstawiono cele działań ochronnych dla poszczególnych przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 oraz ocenę wpływu planowanej inwestycji na poszczególne przedmioty ochrony i cele działań ochronnych:

A168 – Brodziec piskliwy (*Actitis hypoleucos*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 24 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku, tj. odcinki cieków o długości min. 1 km, o szerokości co najmniej 7 m, o charakterze naturalnym, wolno płynące bądź ze spowolnieniami nurtu, nieuregulowane, o brzegach piaszczystych, kamienistych bądź mulistych, brak budowli hydrotechnicznych na długości min. 2 km powyżej odcinka, bądź mające podobny charakter obrzeża wód

stojących o długości min. 500 m, ograniczone wykorzystanie rekreacyjne w sezonie lęgowym, na odcinkach o długości łącznie co najmniej 20 km.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na brodziec piskliwego i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska brodziec piskliwego. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A223 - Włochatka (*Aegolius funereus*)

Cele działań ochronnych:

- populacja osiadła:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 69 par;
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 27 000 ha, w tym drzewostanów w wieku ponad 120 lat pozostawianych w ramach gospodarki leśnej jako kępy starego drzewostanu, ekotony i przestoje w ilości ok. 20% powierzchni leśnej w siedliskach gatunku, drzewostany sosnowo - świerkowe, świerkowe, jodłowe, jodłowo-bukowe i bukowo-jodłowe, ewentualnie sosnowe z min. 10 % udziałem świerka lub z dobrze rozwiniętym podrostem/podszytem świerkowym lub jodłowym, obecność w płacie siedlisk (lub jego bezpośrednim sąsiedztwie) obszarów podmokłych (bagien, torfowisk), cieków wodnych, zrębów, halizn, upraw, młodników.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na włochatkę i jej siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska włochatki. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A229 - Zimorodek (*Alcedo atthis*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 162 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na długości co najmniej 160 km linii brzegowej cieków o charakterze naturalnym lub zbiorników, ze skarpami o wysokości co najmniej 1,5 m ponad średni stan wody wczesnoletniej, z zadrzewionymi brzegami na długości co najmniej 80 % odcinków.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na zimorodka i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska zimorodka. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A052 - Cyraneczka (*Anas crecca*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 86 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 1 500 ha, tj. zbiorników o charakterze sztucznym lub naturalnym o stałym lustrze wody z pasem roślinności przybrzeżnej. Akweny pod niewielką antropopresją, wyłączone spod zabudowy rekreacyjnej i mieszkaniowej.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na cyraneczkę i jej siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska cyraneczki. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A055 - Cyranka (*Anas querquedula*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 14 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 1 000 ha, tj. niewielkich jezior, starorzeczy lub stałych podmokłych zagłębień w obrębie ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk, tereny pod niewielką antropopresją, wyłączone spod zabudowy rekreacyjnej i mieszkaniowej.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na cyrankę i jej siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska cyranki. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A051 - Krakwa (*Anas strepera*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 82 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 1 500 ha, tj. akwenów o charakterze sztucznym lub naturalnym o stałym lustrze wody z pasem roślinności przybrzeżnej, bądź zagłębień śródłukowych lub śródpolnych ze stale stagnującą wodą. Akweny pod niewielką antropopresją, wyłączone spod zabudowy rekreacyjnej i mieszkaniowej.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na krakwę i jej siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska krakwy. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A043 - Gęgawa (*Anser anser*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie najmniej 200 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 2 000 ha, tj. akwenów o charakterze sztucznym lub naturalnym o stałym lustrze wody z roślinnością pływającą, zajmujących obszar powyżej 15 ha. Na co najmniej 10-15 % powierzchni występuje gęsta i wysoka roślinność szuwarowa (szuwar trzcinowy, pałkowy, turzycowy oczeretowy, kłociowy). Akweny pod niewielką antropopresją.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na gęgawę i jej siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska gęgawy. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A028 - Czapla siwa (*Ardea cinerea*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 178 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) 2 kolonii: na wyspach Jeziora Somińskiego (mieszana z kormoranem), w niewielkim lasku na północno-zachodnim skraju miejscowości Osiek.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na czaplę siwą i jej siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska czapli siwej. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A060 - Podgorzałka (*Aythya nyroca*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie najmniej 1 pary,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie obecności 10 ha siedlisk umożliwiających występowanie gatunku w obszarze, w postaci zbiornikówz dobrze rozwiniętą roślinnością, taką jak: rogatek, wywłócznik, włosienicznik, różne gatunki rdestnic, grążele i grzybienie oraz z obfitością szuwaru.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na podgorzałkę i jej siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska podgorzałki. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A021 - Bąk (*Botaurus stellaris*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
  - wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 52 samców,
  - wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 1740 ha, w postaci zbiorników wodnych z występującą na co najmniej 30 % powierzchni gęstą wysoką roślinnością szuwarową.
- Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na bąka i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska bąka. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A215 - Puchacz (*Bubo bubo*)

Cele działań ochronnych:

- populacja osiadła:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 5 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie odpowiedniej struktury siedlisk lęgowych poprzez pozostawianie wykrotów i przewróconych drzew w miejscach gniazdowania lub regularnego przebywania puchacza (strefach i miejscach określonych na podstawie prowadzonych przez RDOŚ badań lub zgłoszeń innych podmiotów zweryfikowanych przez RDOŚ). Utrzymanie powierzchni 10 km² potencjalnych siedlisk lęgowych gatunku, tj. olsy i łągi w wieku powyżej 70 lat z licznymi kępami oraz wysepkami, prześwietlone bory na terenach pagórkowatych, rozległe, częściowo zalesione torfowiska, stare drzewostany borowe lub mieszane z gniazdami ptaków szponiastych lub bociana czarnego, położone zawsze w pobliżu terenów otwartych.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na puchacza i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska puchacza. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A067 - Gągoł (*Bucephala clangula*)

Cel działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 273 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 3 000 ha, w postaci zbiorników i cieków oligo- i mezotroficznymi zlokalizowanych w otoczeniu lub bliskim sąsiedztwie lasów, borów albo zadrzewień lęgowych, w których występują starsze, zwłaszcza ponad 120-letnie drzewa, wraz z przylegającymi drzewostanami.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na gągoła i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie

oddziaływać na liczebność i siedliska gągoła. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A224 - Lelek (*Caprimulgus europaeus*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 564 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 90 000 ha, w postaci rozległych, suchych i świeżych (niepodmokłych) nizinnych puszczańskich borówo powierzchni powyżej 100 km² obfitujących w otwarte środowiska wewnątrz kompleksów: polany, zręby z pojedynczymi drzewami, uprawy do 5 lat.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na lelka i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska lelka. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A196 - Rybitwa białowąsa (*Chlidonias hybridus*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 5 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: zachowanie warunków umożliwiających występowanie populacji i jej żerowisk w kolonii nad jeziorem Udzierz.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na rybitwę białowąsą i jej siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska rybitwy białowąsej. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A197 - Rybitwa czarna (*Chlidonias Niger*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 30 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 200 ha, w postaci zbiorników z dogodnymi miejscami do założenia gniazda, w szczególności: roślinnością pływającą, podtopionymi kępami turzyc, wykoszona roślinnością wodną, opuszczonymi gniazdami perkozów itp.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na rybitwę czarną i jej siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska rybitwy czarnej. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A031 - Bocian biały (*Ciconia ciconia*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 225 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 60 000 ha, w postaci mozaiki pól, łąk, pastwisk, zadrzewień i rozproszonej zabudowy wiejskiej.

Ocena: W toku inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej na potrzeby sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko bociany białe obserwowano w okresie migracji wiosennej i w okresie lęgowym. Stwierdzone ptaki w okresie migracji były przelotne nad terenami w sąsiedztwie planowanej inwestycji. W okresie lęgowym zaobserwowano żerujące osobniki tego gatunku na łąkach na południe od terenu inwestycji, przy zbiorniku astatycznym na północ od terenu inwestycji oraz przy stawie na działce sąsiadującej od południa z terenem inwestycji. Zgodnie z „*Dokumentacją Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 w województwie pomorskim i kujawsko-pomorskim*” najbliższe stanowisko lęgowe bociana białego znajduje się w odległości ok. 1,05 km na południowy wschód od terenu planowanej inwestycji. Zaplanowane prace budowlane nie będą skutkować istotną zmianą sposobu zagospodarowania terenu inwestycji, dlatego też warunki siedliskowe dla bociana białego nie ulegną istotnym zmianom. Oddziaływania bezpośrednie wynikające z prac budowlanych będą silnie obszarowo ograniczone. W trakcie realizacji prac ptaki będą mogły dalej żerować na pobliskich terenach o podobnych warunkach siedliskowych. Natomiast po zakończeniu prac, teren poddany ich wpływowi stanowić będzie łąkę. Ponadto teren pod panelami pozostanie terenem biologicznie czynnym, pokrytym naturalną dla takich terenów roślinnością, a dostęp do niego (dzięki zachowaniu przerwy między ogrodzeniem a gruntem) nie zostanie ograniczony dla małych zwierząt, które mogłyby stanowić bazę pokarmową dla przedstawicieli tego gatunku. W celu ochrony awifauny w okresie lęgowym, nałożono na Inwestora warunek prowadzenia prac na etapie realizacji przedsięwzięcia poza okresem od 1 marca do 31 sierpnia oraz ograniczono na etapie eksploatacji możliwość koszenia terenu przedsięwzięcia w okresie do 31 sierpnia, z możliwością pielęgnacji powierzchni trawiastej po 1 lipca, po poprzedzonej wizji terenowej, wykonanej przez specjalistę ornitologa. Tym samym, brak jest przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na bociana białego i jego siedliska. Wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska bociana białego.

A030 - Bocian czarny (*Ciconia nigra*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 12 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: zachowanie w obszarze powierzchni co najmniej 100 km² potencjalnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych gatunku, w postaci drzewostanu liściastego lub mieszanego w wieku powyżej 70 lat, z co najmniej 1 ocienionym drzewem liściastym (dąb, buk, olcha) lub drzewem iglastym o rozłożystych koronach (sosna, jodła), przypadającym na 1 ha lub drzewostanu liściastego lub mieszanego w wieku powyżej 90 lat i pierśnicy powyżej 60 cm ze śródeśniami wilgotnymi polanami, położonych

w dolinie rzecznej lub/i w pobliżu, tj. do 2 km od kompleksów stawów rybnych, starorzeczy, jezior, podmokłych łąk, bagien, otwartych torfowisk.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na bociana czarnego i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska bociana czarnego. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A081- Błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*)

Cele działań ochronnych:

– populacja lęgowa:

- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 104 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 2600 ha, w postaci zbiorników o powierzchni powyżej 10 ha z pasami roślinności nadbrzeżnej szerokości co najmniej 10 m, torfowiska niskie i przejściowe, podmokłe łąki o wielkości 50-100 ha, w pobliżu terenów otwartych użytkowanych rolniczo z niewielkimi obszarami zabudowy oraz śródpolnych oczek wodnych.

Ocena: W toku inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej na potrzeby sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko osobniki błotniaka stawowego obserwowano regularnie, podczas przelotów zarówno w okresie migracji wiosennej jak i w okresie lęgowym. Para lęgowa prawdopodobnie gniazdowała w pasie szuwarów nad Jeziorem Wysockim. Zgodnie z „*Dokumentacją Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 w województwie pomorskim i kujawsko-pomorskim*” najbliższe stanowisko lęgowe błotniaka stawowego znajduje się w odległości ok. 3,3 km na północny wschód od terenu planowanej inwestycji (nad jeziorem Spierewnik). Siedlisko błotniaka stawowego stanowią zbiorniki wodne porośnięte szuwarami trzcinowymi lub pałkowymi, rzadziej oczeretowymi. Zinwentaryzowane stanowiska błotniaka stawowego znajdują się poza zakresem inwestycji. W granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono dogodnych dla tego gatunku siedlisk lęgowych. W celu ochrony awifauny w okresie lęgowym, nałożono na Inwestora warunek prowadzenia prac na etapie realizacji przedsięwzięcia poza okresem od 1 marca do 31 sierpnia oraz ograniczono na etapie eksploatacji możliwość koszenia terenu przedsięwzięcia w okresie do 31 sierpnia, z możliwością pielęgnacji powierzchni trawiastej po 1 lipca, po poprzedzonej wizji terenowej, wykonanej przez specjalistę ornitologa. Ponadto, teren pod panelami pozostanie terenem biologicznie czynnym, pokrytym naturalną dla takich terenów roślinnością trawiastą, a dostęp do niego (dzięki zachowaniu przerwy między ogrodzeniem a gruntem) nie zostanie ograniczony dla małych ptaków i zwierząt, które mogłyby stanowić bazę pokarmową dla przedstawicieli tego gatunku. Należy również zwrócić uwagę, że głównym miejscem żerowania błotniaków stawowych są szuwały nadwodne, tereny podmokłe i łąki, a obszary pól stanowią mniej atrakcyjne żerowiska. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na błotniaka stawowego i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska błotniaka stawowego. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A207 - Siniak (*Columba oenas*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 150 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 30 000 ha, w postaci drzewostanów w wieku co najmniej 100 lat, z udziałem buka oraz starodrzewu sosnowego w wieku powyżej 120 lat z dziuplami dzięcioła czarnego.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na siniaka i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska siniaka. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A122- Derkacz (*Crex crex*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 69 samców,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 3100 ha, w postaci ekstensywnie użytkowanych łąk, turzycowisk, pastwisk, użytków zielonych, nieużytków z sukcesją, rozległych ugorów.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na derkacza i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska derkacza. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A038 - Łabędź krzykliwy (*Cygnus cygnus*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
  - wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 1 pary,
  - wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie obecności siedlisk umożliwiających występowanie gatunku w obszarze, w postaci zbiornikowo powierzchni co najmniej około 10 ha, z bogatą roślinnością wynurzającą podwodną, położonych w otoczeniu lasów lub zakrzaczeń,
- populacja migrująca:
  - wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunkuna poziomie co najmniej 220 osobników,
  - wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: identyfikacja noclegowisk i żerowisk gatunku w obszarze. Weryfikacja celu ochrony nastąpi po uzupełnieniu stanu wiedzy na temat populacji migrującej gatunku w całym obszarze,
- populacja zimująca:

- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 104 osobników
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie zimowisk, tj. zbiorników o powierzchni powyżej 10 ha, w tym: fragmenty rzeki Wdy (jezioro Somińskie; j. Schodno i Wda do Loryńca; j. Radolne; j. Gołuń; j. Wdzydze; j. Krąg; j. Niedackie; j. Wieckie k. Wiecka – łączna powierzchnia jezior– 2217 ha).

Ocena: Zgodnie z informacjami zawartymi w raporcie oddziaływania na środowisko w dniu 23.02.2022 r. zaobserwowano osobniki przelotne nad polami w okolicy terenu inwestycji, nie stwierdzono natomiast żerowania tego gatunku bezpośrednio w graniach działki, na której zaplanowano inwestycję lub w jej najbliższym sąsiedztwie. W zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia brak zbiorników wodnych powyżej 10 ha, stanowiących siedlisko dla tego gatunku. Brak zatem przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na łąbędzy krzykliwego i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska łąbędzy krzykliwego. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A036 - Łabędź niemy (*Cygnus olor*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
  - wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 252 par,
  - wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 3 600 ha, w postaci zbiorników wodnych z dobrze rozwiniętą roślinnością szuwarową,
- populacja zimująca:
  - wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 120 osobników,
  - wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie siedlisk tj. zbiorników powyżej 10 ha, przynajmniej częściowo wyłyconych, posiadających pasy roślinności wynurzanej, fragmenty rzeki Wdy (jezioro Somińskie; j. Wieckie k. Śluzy; j. Fiszewo; jeziora: Wyrównno, Osty, Bielawy; j. Schodno i Wda do Loryńca; j. Radolne; j. Gołuń; j. Wdzydze; j. Wiele; j. Krąg; j. Niedackie; j. Kałębie; j. Ocypel; j. Wieckie k. Wiecka; j. Śpiewnik).

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na łąbędzia niemego i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska łąbędzia niemego. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A236 - Dzięciół czarny (*Dryocopus martius*)

Cele działań ochronnych:

- populacja osiadła:
  - wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 377 par,
  - wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 37 000 ha, w postaci płatów o powierzchni ponad 300 ha i średnim wieku drzewostanu ponad 90 lat.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na dzięcioła czarnego i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska dzięcioła czarnego. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A153 - Kszyk (*Gallinago Gallinago*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 160 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 1500 ha, w postaci torfowisk, łąk zalewowych w dolinach rzek, turzycowisk, luźnych trzcinowisk, śródpolnych i śródleśnych bagien.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na kszyka i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska kszyka. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A123 - Kokoszka (*Gallinula chloropus*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 97 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 750 ha, w postaci zbiorników wodnych z dobrze rozwiniętą i gęstą strefą roślinności szuwarowej.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na kokoszkę i jej siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska kokoszki. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A127- Żuraw (*Grus grus*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
  - wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 613 par,
  - wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 5 100 ha, w postaci terenów podmokłych o ograniczonej możliwości penetracji przez drapieżniki: śródleśne mokradła, zabagnione doliny rzeczne, brzegi zbiorników, olsy, łągi, torfowiska, śródpolne oczka wodne itp.,
- populacja migrująca:

- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 1800 osobników,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie 3 noclegowisk w stanie właściwym (FV) (zbiorniki wodne o wielkości ponad 10 ha, przynajmniej częściowo bardzo płytkie - projektowany rezerwat Jezioro Lipno, wypłylenia nad jeziorem Krąg, jezioro Udzierz, łącznie 212 ha).

Ocena: W toku inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej na potrzeby sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko najbliższe gniazdo tego gatunku wykryto w okresowo płytko zalanych szuwarach, w odległości ok. 400 m na południe od granicy terenu działki nr 154/12. Dorosłe żurawie obserwowano najczęściej na łąkach, które znajdują się bezpośrednio przy szuwarach, w których wykryto gniazdo. Teren inwestycji nie stanowi istotnego żerowiska dla żurawi w okresie lęgowym. Zgodnie z „*Dokumentacją Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 w województwie pomorskim i kujawsko-pomorskim*” najbliższe stanowisko lęgowe żurawi stwierdzono w odległości ok. 670 m w kierunku północno-wschodnim od granicy działki inwestycyjnej. W przypadku żurawi w okresie migracji, zgodnie z informacjami zawartymi w raporcie oddziaływania na środowisko, stwierdzono ich żerowanie na łąkach w niewielkiej dolinie ok. 200 m na wschód od terenu badań, gdzie w dniu 22.06.2022 r. zaobserwowano łącznie 24 osobników. W dniu 21.09.2022 r. stwierdzono ok. 160 osobników, które żerowały na polach ze ścierniskiem po uprawach kukurydzy, które znajduje się niedaleko południowej granicy obszaru planowanej inwestycji. Ponadto zaobserwowano ok. 100 osobników żurawi, które żerowały na polach uprawnych pod Lotyniem w odległości ok. 1,5 km na północ od terenu inwestycji. Siedliskiem żurawia są wszelkiego rodzaju mokradła, gdzie kluczowym czynnikiem w czasie lęgów jest utrzymanie stałego poziomu wody wokół miejsca gniazdowego. Żurawie preferują oczka wodne, zabagnienia i jeziora w otoczeniu lasów. W celu ochrony awifauny w okresie lęgowym, nałożono na Inwestora warunek prowadzenia prac na etapie realizacji przedsięwzięcia poza okresem od 1 marca do 31 sierpnia oraz ograniczono na etapie eksploatacji możliwość koszenia terenu przedsięwzięcia w okresie do 31 sierpnia, z możliwością pielęgnacji powierzchni trawiastej po 1 lipca, po poprzedzonej wizji terenowej, wykonanej przez specjalistę ornitologa. Dla populacji migrującej działka inwestycyjna może stanowić miejsce żerowiskowe, jednakże ze względu na skalę przedsięwzięcia nie przewiduje się, aby planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na dostępność terenów odpowiednich do żerowania. W związku z powyższym nie przewiduje się, aby planowana inwestycja przy zastosowaniu działań wskazanych w warunkach jej realizacji mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność populacji lęgowej i migrującej a także na siedliska żurawia. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A075 - Bielik (*Haliaeetus albicilla*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 15 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 30 000 ha, w postaci fragmentów drzewostanu w wieku co najmniej 140 lat (sosna) lub 80 lat (olsza) w postaci kęp starego drzewostanu, ekotonów, przestoi itp. oraz w postaci drzewostanu zróżnicowanego wiekowo i przestrzennie, z występującymi w promieniu 5 km terenami otwartymi, zbiornikami wodnymi, dolinami rzecznyymi, wilgotnymi łąkami.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. W toku inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej na potrzeby sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dokonano obserwacji młodego osobnika, który przelatywał nad terenem inwestycji w okresie migracji jesiennej – w dniu 21 września 2022 r. Zgodnie z „Dokumentacją Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 w województwie pomorskim i kujawsko-pomorskim” najbliższe stanowisko lęgowe bielika stwierdzono w odległości ok. 3,1 km w kierunku północno-wschodnim od granicy działki inwestycyjnej. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na bielika i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska bielika. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A022 - Bączek (*Ixobrychus minutus*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:

- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 6 samców,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 600 ha, w postaci zbiorników wodnych, na których występują fragmenty z roślinnością (trzcina, pałka itp.) o naturalnie zróżnicowanej strukturze przestrzennej (nieciągłości w pokryciu, oczka wodne itp.) ze średnią szerokością pasa roślinności min. 15 m.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na bączka i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska bączka. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A264 - Lerka (*Lullula arborea*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:

- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 1600 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 9 000 ha, w postaci płata lub kilku sąsiadujących płatów o powierzchni powyżej 5 ha zrębów zupełnych (lub kilku sąsiadujących płatów o łącznej powierzchni 5 ha), halizn, płazowizn lub 2-6 letnich upraw sosnowych, a także pasów przeciwpożarowych, wiatrowałów (za wyjątkiem tych stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub mienia) itp. na suchym, piaszczystym siedlisku, przylegających do ściany drzewostanu co najmniej w IV klasie wieku, wraz z tym drzewostanem.

Ocena: W toku inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej na potrzeby sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko obserwowano gatunek w okresie lęgowym na polu uprawnym w graniach terenu inwestycji – dwukrotnie obserwowano samca, który śpiewał lub żerował na polu uprawnym. Lerka należy do gatunków licznych w Polsce, a w obszarze Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 istnieje duża

powierzchnia dogodnych siedlisk dla tego gatunku. Siedliskiem występowania lerki są najczęściej obrzeża suchych borów i sosnowych zagajników o powierzchni przekraczającej zazwyczaj 3 ha, śródleśne polany i poręby, suche murawy, a także nadmorskie i śródleśne wydmy porośnięte skąpą roślinnością, rzadziej natomiast zadrzewione wrzosowiska. Pole uprawne, na którym planuje się realizację przedsięwzięcia nie stanowi miejsca lęgowego dla tego gatunku. W celu ochrony awifauny w okresie lęgowym, nałożono na Inwestora warunek prowadzenia prac na etapie realizacji przedsięwzięcia poza okresem od 1 marca do 31 sierpnia oraz ograniczono na etapie eksploatacji możliwość koszenia terenu przedsięwzięcia w okresie do 31 sierpnia, z możliwością pielęgnacji powierzchni trawiastej po 1 lipca, po poprzedzonej wizji terenowej, wykonanej przez specjalistę ornitologa. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska lerki. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A070 - Nurogęś (*Mergus merganser*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 103 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 3 000 ha, w postaci zbiorników i cieków oligo- i mezotroficznym zlokalizowanych w otoczeniu lub bliskim sąsiedztwie lasów, borów albo zadrzewień lęgowych, w których występują starsze, zwłaszcza ponad 120-letnie drzewa, wraz z przylegającymi drzewostanami.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na nurogęś i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska nurogęsi. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A069 - Szlachar (*Mergus serrator*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: nie dotyczy- od co najmniej 10 lat brak potwierdzonych informacji o gniazdowaniu tego gatunku (stan na 2012 r.),
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie obecności siedlisk umożliwiających występowanie gatunku w obszarze, w postaci dużych, czystych jezior mezotroficznym z wyspami i skąpo rozwiniętą roślinnością przybrzeżną, położonych w otoczeniu lasów.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na szlachara i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska szlachara. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A073 - Kania czarna (*Milvus migrans*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:

- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 4 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania potencjalnych siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 10 000 ha, w postaci drzewostanów sosnowych, mieszanego lub liściastego w wieku co najmniej 100 lat, graniczącego ze zbiornikami lub rzekami.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na kanię czarną i jej siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska kani czarnej. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A074 - Kania ruda (*Milvus milvus*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 15 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 10 000 ha, w postaci drzewostanów sosnowych, mieszanego lub liściastego w wieku co najmniej 100 lat.

Ocena: W toku inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej na potrzeby sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, w dniu 19.05.2022 r. stwierdzono przelatującego jednego osobnika kani rudej na bardzo wysokim pułapie w sąsiedztwie terenu inwestycji. W dniu 5.05.2022 r. podczas objazdu terenów dookoła terenu inwestycji zaobserwowano lot patrolowy kani rudej nad polami niedaleko Jeziora Wysockiego w odległości ok. 2 km na południowy wschód. Nie stwierdzono gniazdowania tego gatunku w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji. Zgodnie z „*Dokumentacją Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 w województwie pomorskim i kujawsko-pomorskim*” najbliższe stanowisko gatunku znajduje się w odległości 1,3 km w kierunku południowo zachodnim od granicy działki inwestycyjnej. Kania ruda związana jest z terenami o urozmaiconym krajobrazie z udziałem większych kompleksów leśnych, łąk i zbiorników wodnych. W związku z realizacją przedsięwzięcia nie planuje się jakiegokolwiek wycinki drzew. Kania ruda żeruje w odległości do 5 km, a nawet do 13 km od miejsca gniazdowania. W celu ochrony awifauny w okresie lęgowym, nałożono na Inwestora warunek prowadzenia prac na etapie realizacji przedsięwzięcia poza okresem od 1 marca do 31 sierpnia oraz ograniczono na etapie eksploatacji możliwość koszenia terenu przedsięwzięcia w okresie do 31 sierpnia, z możliwością pielęgnacji powierzchni trawiastej po 1 lipca, po poprzedzonej wizji terenowej, wykonanej przez specjalistę ornitologa. Biorąc pod uwagę wielkość terytorium łowieckiego zaplanowane prace nie będą skutkować istotną zmianą warunków siedliskowych dla kani. Oddziaływania bezpośrednie wynikające z prac budowlanych będą silnie obszarowo ograniczone. W trakcie realizacji prac ptaki będą mogły dalej żerować na pobliskich terenach o podobnych warunkach siedliskowych. Tym samym, brak jest przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na kanię rudą i jej siedliska. Wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska kani rudej.

A261 - Pliszka górska (*Motacilla cinerea*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 62 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 2000 ha, w postaci cieków o charakterze naturalnym z piaszczystymi, kamienistymi lub mulistymi brzegami.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na pliszkę górską i jej siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska pliszki górskiej. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A094 - Rybołów (*Pandion haliaetus*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: weryfikacja występowania gatunku w obszarze,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: weryfikacja siedlisk lęgowych gatunku w obszarze. Utrzymanie powierzchni 100 km² potencjalnych żerowisk gatunku tj. jezior eutroficznych lub mezotroficznych, szerokich rzek o spokojnym nurcie.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na rybołowa i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska rybołowa. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A072 - Trzmielojad (*Pernis apivorus*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 11 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania potencjalnych siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 12 000 ha, w postaci dużych kompleksów leśnych z fragmentami drzewostanów mieszanych lub liściastych o powierzchni 10-20 ha w wieku powyżej 70 lat, z obecnością niewielkich śródleśnych powierzchni otwartych lub w pobliżu granicy lasu z terenami otwartymi.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na trzmielojada i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska trzmielojada. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A391 - Kormoran czarny (*Phalacrocorax carbo sinensis*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:

- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 432 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) kolonii lęgowej na wyspach na Jez. Somińskim.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na kormorana i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska kormorana. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A005 - Perkoz dwuczuby (*Podiceps cristatus*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 691 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 3 600 ha, w postaci zbiorników wodnych z pasami trzcin lub innej roślinności wynurzanej o powierzchni lustra wody powyżej 1 ha.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na perkoza dwuczubego i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska perkoza dwuczubego. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A118 - Wodnik (*Rallus aquaticus*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 290 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 750 ha, w postaci zbiorników z dobrze rozwiniętą i gęstą strefą roślinności szuwarowej oraz płyciznami do 30 cm wody, torfowisk niskich, zabagnionych fragmentów dolin rzecznych.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na wodnika i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska wodnika. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A193 - Rybitwa rzeczna (*Sterna hirundo*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 3 par,

- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie dogodnych miejsc lęgowych w województwie pomorskim: jez. Udzierz, Okunie k. Kłęczna i tereny podmokłe Pceń k. Zapcenia.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na rybitwę rzeczną i jej siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska rybitwy rzecznej. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A004 - Perkozek (*Tachybaptus ruficollis*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 80 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 280 ha, tj. zbiorników o charakterze sztucznym lub naturalnym, o powierzchni 1-15 ha o stałym lustrze wody z roślinnością pływającą. Na co najmniej 10% powierzchni występuje gęsta i wysoka roślinność szuwarowa (szuwar trzcinowy, pałkowy, turzycowy oczeretowy, kłociowy). Akwenu pod niewielką antropopresją wyłączone spod zabudowy rekreacyjnej i mieszkaniowej.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na perkozka i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska perkozka. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A165 - Samotnik (*Tringa ochropus*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:
- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 225 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 2000 ha, w postaci podmokłych i zabagnionych lasów olsowych i łągów w dolinach rzecznych i na terenach zalewowych ze starorzeczami, zabagnionych brzegów zbiorników, śródleśnych zbiorników i wolno płynących cieków w otoczeniu borów.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na samotnika i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska samotnika. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji.

A232 - Dudek (*Upupa epos*)

Cele działań ochronnych:

- populacja lęgowa:

- wskaźnik stanu ochrony „Populacja”: utrzymanie populacji gatunku na poziomie co najmniej 170 par,
- wskaźnik stanu ochrony „Siedliska”: utrzymanie właściwego stanu (FV) zachowania siedlisk gatunku na powierzchni co najmniej 42 500 ha, w postaci mozaiki pól, łąk, pastwisk, zadrzewień i rozproszonej zabudowy wiejskiej.

Ocena: Przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała, że w granicach obszaru objętego inwestycją nie stwierdzono występowania przedstawicieli tego gatunku, ani dogodnych dla nich siedlisk. Brak przesłanek wskazujących na negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na dudka i jego siedliska. W związku z powyższym nie przewiduje się, by planowana inwestycja mogła znacząco negatywnie oddziaływać na liczebność i siedliska dudka. Tym samym, wskazane dla gatunku cele działań ochronnych nie będą zagrożone w związku z realizacją inwestycji

W celu ograniczenia wpływu inwestycji na przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 nałóżono na Inwestora obowiązek prowadzenia planowanych prac związanych z realizacją inwestycji po okresie lęgowym ptaków. Na etapie eksploatacji nałożono warunek pielęgnacji powierzchni trawiastej nie wcześniej niż po 31 sierpnia. Dopuszczono pielęgnację po 1 lipca, jednak musi to być poprzedzone wizją terenową, wykonaną przez specjalistę ornitologa, stwierdzającą brak występowania na przedmiotowym terenie czynnych gniazd ptaków (z jajami lub pisklętami). Wyniki wizji należy odpowiednio udokumentować wpisem w dokumentacji farmy. W ramach inwestycji zastosowane zostaną panele fotowoltaiczne o właściwościach antyrefleksyjnych lub powłoki antyrefleksyjne na panelach w celu ograniczenia imitacji powierzchni lustra wody oraz ewentualnej możliwości oślepienia ptaków. Realizacja farmy fotowoltaicznej nie wiąże się z wycinką drzew oraz krzewów. Oddziaływania bezpośrednie wynikające z prac budowlanych będą silnie obszarowo ograniczone. W trakcie realizacji prac ptaki będą mogły dalej zerować na pobliskich terenach o podobnych warunkach siedliskowych.

Z przeprowadzonej oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko wynika, że jego realizacja nie będzie w sposób znacząco negatywnie oddziaływać na poszczególne przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009, ani nie pogorszy integralności tego obszaru. Planowana inwestycja nie utrudni także realizacji celów działań ochronnych zaplanowanych dla poszczególnych przedmiotów ochrony tego obszaru.

Z przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko, w tym w trybie art. 6.3 Dyrektywy Siedliskowej wynika, że planowana do realizacji inwestycja nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009. Nie ma również podstaw przypuszczać, aby realizacja wnioskowanego przedsięwzięcia mogła spowodować utratę lub fragmentację siedlisk gatunków, dla których zaprojektowano ww. obszar Natura 2000. W opinii tutejszego organu, wskazane cele działań ochronnych dla gatunków stanowiących przedmioty ochrony w obszarze i ich siedlisk zostaną zachowane, a realizacja wnioskowanej inwestycji, przy zachowaniu warunków niniejszego zezwolenia, nie spowoduje zagrożenia dla przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009. Ponadto, wdrożenie na etapie realizacji inwestycji wskazanych działań minimalizujących oraz rozwiązań projektowych wyeliminuje lub znacząco zredukuje wpływ inwestycji na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Realizacja projektu nie pogorszy stanu ochrony siedlisk gatunków jak i samych gatunków oraz nie zaburzy integralności obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 ani sieci Natura 2000 jako całości.

Teren, na którym planowana jest realizacja farmy fotowoltaicznej, nie znajduje się na terenie korytarzy ekologicznych. Najbliższy korytarz Bory Tucholskie GKPN-16 oddalony jest powyżej kilometra w kierunku wschodnim.

Przewidywane działania zapobiegające, zmniejszające oraz kompensujące oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko:

➤ Ochrona przed hałasem:

Na etapie prowadzenia prac montażowo – budowlanych, hałas związany z prowadzonymi robotami nie podlega normalizacji jednak zaleca się taką organizację pracy, aby ograniczyć jego oddziaływanie na ludzi i tereny chronione. W tym celu:

- przy pracy korzystać z maszyn i urządzeń budowlanych oraz środków transportu, których stan techniczny nie budzi zastrzeżeń,
- zadbać o dobry stan techniczny maszyn i urządzeń poprzez systematyczną ich konserwację (smarowanie, dokręcanie śrub i elementów drgających itp.),
- wyłączać silniki pojazdów podczas przerw oraz rozładunków,
- prace budowlane prowadzić wyłącznie w godzinach od 6.00 do 22.00;

➤ Ochrona środowiska gruntowo – wodnego:

- magazynowanie olejów, smarów i materiałów niezbędnych do eksploatacji, konserwacji sprzętu będzie odbywało się w sposób bezpieczny dla środowiska,
- ścieki powstające podczas budowy obejmie postępowanie zgodne z obowiązującymi przepisami,
- niedopuszczenie do wycieku paliwa,
- prowadzenie w sposób zorganizowany gospodarki materiałowo-sprzętowej, odpadowej oraz ściekowej,
- uzupełnianie paliwa w pojazdach i maszynach z należytą ostrożnością, wykonywanie napraw sprzętu budowlanego poza terenem wykonywanych prac, przygotowanie substancji do ewentualnego neutralizowania wycieków z maszyn i urządzeń,
- wyposażenia terenu inwestycji na czas budowy w odpowiednią ilość toalet przenośnych typu toi-toi, z których ścieki będą wywożone przez uprawnione firmy na podstawie stosownej umowy,
- przygotowanie miejsca do selektywnej zbiórki odpadów i odpowiednie zabezpieczenie odpadów przed wpływem czynników atmosferycznych, w sposób uniemożliwiający przedostawanie się zanieczyszczeń (odcieków) do środowiska gruntowo-wodnego. Ponadto zaplecze budowy, w tym miejsce magazynowania odpadów i materiałów budowlanych oraz miejsca postoju samochodów i sprzętu budowlanego zostanie zorganizowane na terenie utwardzonym poprzez kruszywo naturalne (0,6 mm) lub kruszbet (0-63 mm) na podsypce z piasku z geowłókniną,
- na etapie eksploatacji nie przewiduje się poboru wody, dzięki czemu nie powstaną ścieki socjalno – bytowe, jedynie wody opadowe z powierzchni instalacji będą odprowadzane, a ich jakość będzie odpowiadać poziomowi tła,
- w celu uniknięcia przedostawania się oleju lub cieczy izolacyjnej do środowiska wodno – gruntowego na wypadek awarii polecane jest zastosowanie transformatora typu suchego (bezolejowe) lub w przypadku transformatora olejowego zostanie wykonana misa fundamentowa pod stacją transformatorową o pojemności odpowiadającej ilości płynu olejowego w transformatorze na wypadek awarii. Misa wykonana będzie z materiałów nieprzepuszczających ciecz izolacyjną lub olej do środowiska gruntowo – wodnego,

- wykluczone zostaną całkowicie na miejscu montażu, drobne naprawy sprzętów, które mogłyby stanowić zagrożenie przedostania się substancji ropopochodnych do środowiska gruntowo-wodnego,
- mycie paneli fotowoltaicznych będzie wykonywane tylko wodą, bez dodatków detergentów,
- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z powierzchni farmy fotowoltaicznej bezpośrednio do gruntu na teren biologicznie czynny inwestora;
- Ochrona przyrody ożywionej:
  - panele fotowoltaiczne zastosowane podczas budowy niniejszej inwestycji posiadają powłokę antyrefleksyjną, zapobiegającą efektowi odbicia światła – olśnienia/oślepienia.
  - wykopy będą zabezpieczone przed możliwością wpadnięcia do nich zwierząt, zwłaszcza: płazów, gadów i drobnych ssaków, a czas ich prowadzenia będzie ograniczony do minimum,
  - wykopy, które mogą stanowić zagrożenie dla drobnych gatunków zwierząt narażonych na wpadanie do nich, zostanie wyeliminowane przez ich właściwe zabezpieczenie,
  - codziennie przed przystąpieniem do dalszych prac, przypadkowo uwięzione w wykopie zwierzęta przenoszone zostaną poza strefę prowadzonych prac,
  - przeprowadzane będą regularne kontrole wykopów powstałych podczas prowadzonych prac budowlanych mające na celu ochronę drobnej fauny bytującej w pobliżu terenu przeznaczonego pod realizację inwestycji. Kontrole będą odbywać się każdego dnia rano, przed przystąpieniem do dalszych prac, a przypadkowo uwięzione w wykopie zwierzęta przenoszona poza strefę prowadzonych prac,
  - w ramach minimalizacji wpływu inwestycji na bazę żerową małych zwierząt, grunty w obrębie inwestycji zostaną pozostawione do naturalnej sukcesji trawami. Pozwoli to na wykształcenie się wielogatunkowych zbiorowisk, złożonych z roślin właściwych dla siedliska i regionu;
- Ochrona drzew:
  - w celu ochrony drzew należy zabezpieczyć wszystkie drzewa znajdujące się na terenie inwestycji, jak i wszystkie drzewa znajdujące się poza granicami inwestycji, które mogą być narażone na uszkodzenia w wyniku ruchu maszyn oraz transportu materiałów budowlanych. W ramach zabezpieczenia drzew należy wykonać następujące czynności: zabezpieczyć pnie drzew obudową z desek do wysokości pierwszych gałęzi, aby nie uszkodzić najbliższych konarów, pomiędzy deski a pień należy włożyć materiał izolacyjny w postaci mat słomianych bądź geowłokniny (minimum 2 warstwy), dolna część każdej deski powinna opierać się na podłożu (i być lekko zagłębiona w ziemi), jeżeli jest to niemożliwe np. przez nadbiegi korzeniowe, deski należy obsypać ziemią, przymocować deskowanie do pnia opaskami z drutu okrągłego lub taśmy stalowej ocynkowanej (nie wolno używać do tego celu gwoździ), w obrysie korony nie wolno pozostawiać odkrytej wierzchniej warstwy ziemi, należy natychmiast położyć nową nawierzchnię lub przykryć glebę matami słomianymi lub wilgotną jutą,
  - wytyczyć trasy poruszania się ludzi i sprzętu budowlanego,
  - wytyczyć miejsca składowania materiałów (poza obrębem systemu korzeniowego),
  - podwiązać nisko osadzone gałęzie;
- Ochrona powietrza atmosferycznego:

W celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych do powietrza na etapie budowy:

  - drogi dojazdowe do placu montażowo – budowlanego utrzymywać w stanie ograniczającym pylenie,
  - zorganizować pracę w sposób ograniczający tzw. puste przebiegi samochodów ciężarowych,
  - wyłączać silniki pojazdów w trakcie postoju bądź załadunku,

- stosować do utwardzania dróg gotowe mieszanki;
- Gospodarka odpadami:

W trakcie eksploatacji elektrowni fotowoltaicznej odpady, które powstaną podczas prowadzenia prac konserwatorskich będą usuwane z terenu inwestycji przez podmioty świadczące usługi konserwacyjne. W przypadku odpadów niebezpiecznych zostaną przekazane specjalistycznym firmom, które posiadają stosowne zezwolenia w zakresie zabierania, transportu, odzysku, bądź unieszkodliwiania odpadów.

Natomiast na etapie realizacji:

- należy wyznaczyć miejsce do selektywnego gromadzenia powstających odpadów,
- należy wyznaczyć, oznakować oraz zabezpieczyć przed dostępem osób postronnych teren na którym znajdować się będzie tymczasowe miejsce magazynowania odpadów (teren utwardzony, zadaszony lub zamknięte kontenery),
- materiały opakowaniowe będą selektywnie magazynowane odpady będą odbierane przez firmy posiadające stosowne pozwolenia w celu ich dalszego zagospodarowania.

Z informacji zawartych w raporcie oś wynika, iż na terenie niniejszej gminy w obrębie 500 m. od działki planowanej inwestycji nr ew. 154/12 opracowywany jest raport oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na budowie farmy fotowoltaicznej o mocy do 1,5 MW i powierzchni zabudowy do 2,6 ha wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną w obrębie miejscowości Gockowice. Ww. farma oddzielona jest od przedmiotowej inwestycji drogą gruntową. Przedmiotowa farma fotowoltaiczna oraz wyżej wymieniona na działce 8/4 nie są połączone ze sobą funkcjonalnie, technologicznie i technicznie. Kumulowanie się oddziaływań wnioskowanej i innych planowanych lub zrealizowanych przedsięwzięć może występować w kontekście:

- oddziaływania akustycznego – farmy fotowoltaiczne nie będą bezpośrednio generowały do środowiska nadmiernych ilości hałasu czy też innych substancji (odory) i energii (infradźwięki),
- oddziaływania na powietrze – farmy nie stanowią bezpośrednich źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza. Okresowy transport np. serwisantów z wszystkich farm nie wpłynie na pogorszenie istniejącego stanu aerosanitarne.
- oddziaływania na krajobraz – farmy zostaną posadowione na terenach użytkowanych dotychczas rolniczo. Nie będą one zajmować (sumarycznie) znaczącej powierzchni terenu, a także będą one względnie niskie. Nie przewiduje się, aby farmy stanowiły dominantę krajobrazową,
- oddziaływania na faunę i florę – tereny zajęte przez instalacje będą częściowo wyłączone z produkcji rolnej. Tereny farm będą wyгородzone przez co ograniczony zostanie do nich dostęp dużych zwierząt – dzik, sarna, lis. Ogrodzenia będą wybudowane przy użyciu takich materiałów, które będą umożliwiały migrację zwierząt mniejszych. Przewiduje się, że w przypadku ssaków o dużych rozmiarach ciała, takich jak sarny, dziki, jelenie w istocie nastąpi ograniczenie wykorzystywanej powierzchni, nie mniej nie będzie ono istotne w związku z mnogością w pobliżu miejsc o podobnych uwarunkowaniach środowiskowych,
- odbijania promieni słonecznych – zostanie wyeliminowane przez zastosowanie powłok antyrefleksyjnych.

Należy podkreślić, iż zgodnie z powyższym oraz z przedstawionymi rozwiązaniami chroniącymi środowisko nie wystąpi kumulowanie się oddziaływań wnioskowanej farmy fotowoltaicznej. Zasięg oddziaływania planowanego przedsięwzięcia ogranicza się do terenu objętego wnioskiem. W świetle powyższego, nie przewiduje się zagrożenia związanego z niedotrzymaniem standardów jakości środowiska w wyniku tzw. oddziaływania skumulowanego.

Planowane przedsięwzięcie, nie będzie źródłem ponadnormatywnej emisji dźwięku ani substancji do powietrza. Nie przewiduje się, aby przedsięwzięcie doprowadziło do pogłębienia zmian klimatu

nawet w niewielkiej skali. Dotyczy to również mitygacji (łagodzenia przez przedsięwzięcie zmian klimatu) jak i wpływu klimatu i jego zmian na planowaną inwestycję. Zamierzenie nie jest wrażliwe na czynniki atmosferyczne, a z uwagi na skalę i zakres przedsięwzięcia zmiany klimatu nie są zagadnieniem krytycznym dla realizacji przedsięwzięcia.

W związku z eksploatacją planowanego przedsięwzięcia nie przewiduje się wystąpienia poważnej awarii. Planowane przedsięwzięcie nie stanowi przedsięwzięcia kwalifikowanego jako zakład o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej.

Z uwagi na skalę planowanego przedsięwzięcia i jego lokalizację, a także wielkość emisji, przy eksploatacji przedsięwzięcia, wykluczona jest możliwość oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na obszary położone poza granicami Polski. Nie zachodzą więc przesłanki do przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym.

Po przeanalizowaniu materiału dowodowego w sprawie tut. organ uznał, iż planowana inwestycja może zostać zlokalizowana na wskazanym terenie przy uwzględnieniu uwarunkowań wskazanych w niniejszym postanowieniu.

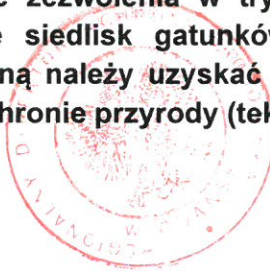
Biorąc pod uwagę powyższe postanowiono jak w sentencji.

Niniejsze postanowienie nie przesądza o realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia i stanowi orzeczenie posiłkowe w postępowaniu na rzecz wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

POUCZENIE

W świetle art. 77 ust 7 przywołanej powyżej ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie.

Niniejsze postanowienie nie zastępuje zezwolenia w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody. Na ewentualne zniszczenie siedlisk gatunków, płoszenie lub przenoszenie gatunków znajdujących się pod ochroną należy uzyskać zezwolenie w trybie art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 916 ze zm.).

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku
Anna Tchórzewska

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Chojnice ul. 31 Stycznia 56a 89 - 600 Chojnice
2. Strony postępowania za pośrednictwem Wójta Gminy Chojnice
3. Aa

sprawę prowadzi Agata Mach, tel. 58 68 36 812